

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Συνοπτική έκθεσις πεπραγμένων του έτους 1981

Βιβλιοθήκη του Κέντρου.— Ο αριθμός των νέων βιβλίων, τευχών, ανατύπων και περιοδικών, που απέκτησε τὸ Κέντρο κατὰ τὸ ἔτος 1981, ἔφθασε τοὺς 200 τίτλους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους 110 ἀποτελοῦν προσφορὰς συγγραφέων καὶ ἔκδοτῶν πρὸς τὸ Κέντρο καὶ γιὰ ἀναγγελία στὴν Ἑπετηρίδα «Φιλοσοφία» ἢ ἀνταλλαγὴ μὲ αὐτὴν (10 ἑλληνικὰ καὶ 20 ξένα Περιοδικά). Μέρους τῶν προσοκτήσεων αὐτῶν ἔχει ἐνταχθεῖ ἤδη καὶ στὶς Δελτιοθήκες τοῦ Κέντρου (ἀλφαριθμητικὸς, συστηματικὸς καὶ κατάλογος κατὰ συγγραφεῖς). Πλουτίσθηκε ἐπίσης ἡ εἰδικὴ βιβλιογραφία τῶν Προσωκρατικῶν, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους (γιὰ τοὺς δύο τελευταίους μὲ τὰ δελτία τῆς Γαλλικῆς Βιβλιογραφίας Περιοδικῶν). Γιὰ τὶς ἀγορὰς βιβλίων τοῦ ἔτους 1981 ἀπορροφήθηκαν ὡς σήμερα 55.000 δρχ. (46.000 γιὰ ξένα καὶ 9.000 γιὰ ἑλληνικὰ βιβλία). Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐντύπων καθε κατηγορίας τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου εἶναι σήμερα 3.500 τίτλοι.

«Λεξικὸ τῶν Προσωκρατικῶν».— Γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ Α' τόμου τοῦ Λεξικοῦ τῶν Προσωκρατικῶν, πὸν ἀποτελεῖ τὸ συλλογικὸ ἔργο μεγάλης σημασίας τοῦ Κέντρου, ὀριστικοποιήθηκαν μὲ τὴν σύμπραξη ὄλων τῶν Συντακτῶν τοῦ Κέντρου καὶ δακτυλογραφήθηκαν ἤδη ὅλα τὰ λήμματα τῶν στοιχείων Α-Δ καὶ μέρους τοῦ Ε (800 λήμματα, πὸν ἀντιπροσωπεύουν τὰ 2/3 τῆς ὕλης τοῦ Α' τόμου), ἐνῶ συνεχίζεται μὲ ἐντατικὸ ρυθμὸ ὁ ἔλεγχος, συζήτηση καὶ ὀριστικοποίηση τῶν λημμάτων τοῦ ὑπολοίπου μέρους τοῦ τόμου. Κατὰ τὴν φάση αὐτὴ τῆς ἐργασίας ἀντιμετωπίσθησαν περιπτώσεις προσθηκῶν καὶ τροποποιήσεων στὸν ἀρχικὸ σχεδιασμὸ καθὼς καὶ θέματα γενικοῦ χαρακτῆρος, χρήσιμα γιὰ τὰ Προλεγόμενα καὶ τὴν Βιβλιογραφία τοῦ τόμου. Ἡ στοιχειοθεσία τῆς ὀριστικοποιημένης ὕλης βαίνει παράλληλα, καὶ ἤδη ἔχουν διορθωθεῖ ἀπὸ ἔμπειρο διορθωτὴ καὶ τοὺς Συντάκτες τοῦ Κέντρου τὰ λήμματα Α-Β σὲ 3ῃ διόρθωση καὶ Γ-Δ σὲ 1ῃ / 2ῃ. Ἐξ ἄλλου οἱ 96 πρῶτες σελίδες ἐστάλησαν σὲ εἰδικοὺς ἐπιστήμονες-συνεργάτες τοῦ ἀγγλοφώνου, γερμανοφώνου καὶ γαλλοφώνου κόσμου, οἱ ὁποῖοι συνεισφέρουν χρήσιμες παρατηρήσεις γιὰ τὸν τελικὸ ἔλεγχον τῶν ξενογλώσσων κυρίως ἐρμηνευμάτων.

Ἑπετηρὶς τοῦ Κέντρου «Φιλοσοφία».— Στὶς ἀρχὰς Ὀκτωβρίου ἀρχισε ἡ στοιχειοθεσία καὶ ἐκτύπωση τοῦ διπλοῦ τόμου 10-11 (1980-81) τῆς Ἑπετηρίδος «Φιλοσοφία», πὸν προβλέπεται ὅτι θὰ κυκλοφορήσει στὶς ἀρχὰς Φεβρουαρίου 1982

μέ 540 περίπου σελίδες. Ὁ τόμος θὰ εἶναι ἀφιερωμένος στὴ μνήμη τοῦ ἀποθανόντος τὸν Φεβρουάριο 1981 Προέδρου τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἐπετηρίδος I. N. Θεοδωρακοπούλου. Δημοσιεύονται κείμενα τῶν ἀκαδημαϊκῶν Ε. Π. Παπανούτσου, Κ. Τσάτσου καὶ Π. Κανελλοπούλου γιὰ τὸν I. Θεοδωρακόπουλο καθὼς καὶ ἀναλυτικὴ Ἐργογραφία του. Ἐξ ἄλλου δημοσιεύονται 7 ἄρθρα Συστηματικῆς Φιλοσοφίας, 14 Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας, Βιβλιοκρισίες, Εἰδήσεις καὶ Βιβλιογραφία. Ἐν τῷ μεταξὺ συγκεντρώνονται ἤδη ἀξιόλογα ἄρθρα γιὰ τὸν ἐπόμενο τόμο 12 (1982).

Αὐτοτελεῖς Ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου.—Ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου καὶ τὴν Σύγκλητο τῆς Ἀκαδημίας ἐγκρίθηκε ἡ ἐκτύπωση στὴ σειρά τῶν αὐτοτελῶν ἐκδόσεων τοῦ Κέντρου τῶν βιβλίων: α) Α. Szabó - E. Maula, Ἐγκλημα - Untersuchungen zur Vorgeschichte der antiken griechischen Astronomie... (200 περίπου σελίδες) καὶ β) Α. Κελεσίδου - Γαλανοῦ, Ἡ ἔννοια τῆς σωτηρίας στὴν πλατωνικὴ πολιτικὴ φιλοσοφία (120 περίπου σελίδες). Ὁ σχετικὸς διαγωνισμὸς θὰ γίνῃ ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου 1981 καὶ ἡ ἐκτύπωση θὰ συντελεσθεῖ μέσα στὸ πρῶτο ἑξάμηνο τοῦ 1982. Τὶς δύο αὐτὲς ἐκδόσεις θὰ ἀκολουθήσει ἡ ἐγκυκλιωμένη ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔκδοση τοῦ ἔργου τοῦ I. Καρᾶ, Οἱ φυσικὲς - θεικὲς ἐπιστῆμες στὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας (500 περίπου σελίδες), τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ συγχρόνως ἀπογραφή τοῦ ἐκδεδομένου καὶ ἀνεκδότου ἐπιστημονικοῦ ἔργου τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων τῆς Τουρκοκρατίας. Ἀναμένεται ἡ ἔγκριση τῆς Συγκλήτου γιὰ νὰ προχωρήσει ἡ διαδικασία ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου.

Ἡ συγγραφὴ τοῦ τόμου «Οἱ Μιλήσιοι Προσωκρατικοί» τῆς σειράς τῶν μονογραφιῶν μετ' εἰσαγωγή, Κείμενο, Νεοελληνικὴ μετάφραση καὶ Ἐρμηνευτικὲς σημειώσεις, πού ἔχει ἀνατεθεῖ στοὺς διδάκτορες Α. Πόταγα καὶ Π. Δάφνο, ἔχει προωθηθεῖ μόνον μερικῶς, καὶ θὰ χρειασθεῖ νὰ ἀναθεωρηθεῖ ἡ σχετικὴ Σύμβαση.

Ἀπὸ τίς προηγούμενες ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου διατέθησαν δωρεάν, με πρόταση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔγκριση τῆς Συγκλήτου, 200 ἀντίτυπα τοῦ ἔργου Tennemann - Κούμα, Σύνοψις τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας (ἐκδόθηκε τὸ 1973) στὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας γιὰ τίς Βασικὲς Βιβλιοθήκες Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἐνῶ ἀποφασίσθηκε ἡ ἀνατύπωση μετ' προσθήκη Ἐπιμέτρου γιὰ τὴ νεώτερη ἔρευνα τῆς ἑξαντλημένης ἐκδόσεως Henderson, «Ἡ ἀναβίωση τοῦ ἑλληνικοῦ στοχασμοῦ. Ἡ φιλοσοφία τῆς Τουρκοκρατίας, 1620-1830» (ἐκδόθηκε τὸ 1977).

«Φιλοσοφικὴ Βιβλιοθήκη Κληροδοτήματος Ἑλλῆς Λαμπρίδου.—Τὸ διαμέρισμα τοῦ Κληροδοτήματος τῆς ὁδοῦ Ὑψηλάντου 9, ὅπου θὰ ἐγκατασταθεῖ

ἡ Φιλοσοφικὴ Βιβλιοθήκη Λαμπρίδη, προσαρτημένη στὸ Κέντρο Φιλοσοφίας, ἐξεκένωθη ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστῆς του τὴν 1.8.1981. Μὲ βάση μελέτη τῶν ἀρχιτεκτόνων Δ. Κορπάκη-Μ. Ἀναστασοπούλου ἄρχισαν οἱ ἐργασίες καθαρισμοῦ καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν χώρων, γενικῆς ἐπισκευῆς τῶν ὑδραυλικῶν καὶ ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἄλλων, συνολικῆς δαπάνης μέχρι σήμερα 150.000 δρχ., ὅπως εἶχε προβλεφθεῖ στὸν Προϋπολογισμὸ 1981. Μὲ τίς προβλέψεις τοῦ Προϋπολογισμοῦ 1982 θὰ γίνουν οἱ ὑπόλοιπες ἀναγκαῖες ἐργασίες (κυρίως χρωματισμοί) καὶ θὰ προωθηθεῖ ἡ ἐπίπλωση τοῦ διαμερίσματος. Ἀπὸ τὸ εἰδικὸ ἄρθρο τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἄρχισε ἐπίσης ἡ παραγγελία ὀρισμένων ξενογλώσσων ἔργων εὐρωπαϊκῆς φιλοσοφίας ἀμέσου χρησιμότητος.

Ὅργανωτικὰ θέματα - Προσωπικὸ τοῦ Κέντρου.— Τὴν 17.12.1980 ὀρίσθηκε τακτικὸ μέλος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου ὁ νέος Ἀκαδημαϊκὸς κ. Ε. Π. Παπανοῦτσος. Τὴν 20.2.1981 ἀπεβίωσε αἰφνιδίως ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας Ι. Ν. Θεοδορακόπουλος. Στὴν μνήμη του ἡ Ἀκαδημία καὶ τὸ Κέντρο Φιλοσοφίας ἀφιερώνει τὸν ὑπὸ ἔκδοση τόμο 10-11 (1980-81) τῆς «Φιλοσοφίας». Τὴν προεδρία τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέλαβε στίς 12.3.81 ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Ε. Π. Παπανοῦτσος. Συγχρόνως ὀρίσθηκαν τακτικὸ μέλος τῆς Ἐφορ. Ἐπιτροπῆς ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Γ. Μιχαηλίδης-Νουάρος καὶ ἀνακληρωματικὸ ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ο. Πυλαρινός.

Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἔλαβε γνώση τῶν Ἐκθέσεων ἐργασίας τῶν Συντακτῶν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς μηνιαίας ἐπιστημονικῆς ἀδείας των τοῦ ἔτους 1980. Κατὰ τὸ ἔτος 1981 χορηγήθηκε σὲ ὅλους τοὺς Συντάκτες ἐπιστημονικὴ ἄδεια στὰ πλαίσια δίμηνης διακοπῆς τῆς ἐργασίας τῶν Κέντρων κατὰ τὸ θέρος. Τὸ θέμα τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου (πλήρωση τουλάχιστον τῆς κενῆς θέσεως Συντάκτου) παραμένει ἐκκρεμές. Ἡ προγραμματισμένη ἐρευνητικὴ, συγγραφικὴ καὶ ἐκδοτικὴ ἐργασία δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προωθηθεῖ ἐντὸς τῶν ἐπιθυμητῶν προθεσμιῶν μὲ τὸ σημερινὸ προσωπικὸ (Διευθυντῆς, 3 Συντάκτες, 1 δακτυλογράφος).

Ἄλλες δραστηριότητες τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου.— Ὁ Διευθυντῆς τοῦ Κέντρου καὶ ἡ Συντάκτης Α. Κελεσίδου-Γαλανοῦ συντάξαν καὶ κατὰ τὸ 1981 πολλὰ βιβλιογραφικὰ σημειώματα γιὰ νέα ἑλληνικὰ φιλοσοφικὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα δημοσιεύονται στὴν Γαλλικὴ Bibliographie de la Philosophie, τῆς ὁποίας τὸ Κέντρο Φιλοσοφίας ἀποτελεῖ τὸν ἀνταποκριτὴ γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Διευθυντῆς

τοῦ Κέντρου καὶ ἡ Συντάκτης Μ. Δραγώνα - Μονάχου ἀνέπτυξαν δραστηριότητες καὶ ὡς μέλη τοῦ Δ. Σ. τῆς «Ἑλληνικῆς Φιλοσοφικῆς Ἑταιρείας» (ὁ πρῶτος ὡς Γεν. Γραμματεὺς τῆς μέχρι τέλους Μαΐου 1981). Στὸ Α΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας μὲ γενικὸ θέμα «Φιλοσοφία καὶ Πολιτική», πὸν ὀργάνωσε ἡ Ἑταιρεία τὸν Μάϊο στὴν Ἀθήνα ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου καὶ οἱ κυρίες Γαλανοῦ, Μονάχου καὶ Θέμελη προέβησαν σὲ ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις, πὸν δημοσιεύονται στὰ Πρακτικὰ τοῦ Συνεδρίου. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου ἔλαβε ἐπίσης μέρος μὲ ἐπιστημονικὲς Ἀνακοινώσεις στὸ Διεθνὲς Συμπόσιο τῆς «Ἑλληνικῆς Ἀνθρωπιστικῆς Ἑταιρείας» μὲ γενικὸ θέμα «Ἐλευθερία καὶ ἀναγκαιότητα» (Πορταριά, Σεπτέμβριος 1981) καὶ στὸ 16^ο Διεθνὲς Συνέδριο Βυζαντινῶν Σπουδῶν (Βιέννη, Ὀκτώβριος 1981). Ἡ Συντάκτης Α. Κελεσίδου - Γαλανοῦ ἔλαβε μέρος ὡς μέλος τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς «Ἑλληνικῆς Φιλοσοφικῆς Ἑταιρείας» στὸ Βαλκανικὸ Συμπόσιο Φιλοσοφίας (Βάρνα, Ὀκτώβριος 1981) μὲ Ἀνακοίνωση σχετικὴ μὲ τὴ σύγχρονη φιλοσοφικὴ κίνηση σὲ συνάρτηση μὲ τὸ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο στὴν Ἑλλάδα.

Τέλος τὸ Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας τῆς Ἀκαδημίας ἐξυπηρέτησε καὶ ἐφέτος νέους ἐπιστήμονες καὶ ἄλλους ἐνδιαφερομένους μὲ βραχυπρόθεσμο δανεισμὸ βιβλίων καὶ μὲ ἄλλη ἐπιστημονικὴ καθοδήγηση.

Ἀθήναι, 5 Δεκεμβρίου 1981

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου
Λίνος Γ. Μπενάκης